

หลักสูตร (สวนสวยในขวดแก้ว)

วิธีจัดสวนขวดแก้วระบบปิดไว้ประดับบ้าน



โดย อ.กรณ์พงศ์ ทองศรี
อ.ศาสตรา ศรีหาภาค

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

วิธีจัดสวนขวดแก้วระบบปิด การปลูกต้นไม้ในขวดแก้วด้วยตัวเอง ไอเดียเก๋ๆ สำหรับแต่งมุมน่ารักในบ้าน ด้วย Terrarium หรือสวนขวดแก้ว ว่าแล้วก็ไปดูวิธีจัดสวนขวดแก้วด้วยตัวเองกันเลย

Terrarium หรือ สวนสวยในขวดแก้ว จะทำเป็นงานอดิเรกหรือหารายได้พิเศษก็ได้ ที่สำคัญวิธีจัดสวนขวดแก้วนั้นก็แสนง่ายสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดสวนขวดแก้ว เลยขอนำวิธีจัดสวนขวดแก้วระบบปิดมาให้ได้ชมกัน ใครที่กำลังมองหาของแต่งบ้าน ของขวัญน่ารัก ๆ งานอดิเรก หรือทำของแต่งบ้านขายเชิญชมวิธีนี้เลยคะ

อวดสวนขวดแก้วมาหลายครั้ง แต่ไม่เคยแสดงวิธีการทำเลย มีหลายคนสอบถามหลังไม่ค้มามากมาย ช่วงนี้ไม่ได้ทำมากนัก แต่มีรูปสวนขวดแก้วเก๋ ๆ ที่เคยจัดไว้ พอเอามาให้เพื่อน ๆ ดูเป็นไอเดียได้ อีกอย่างใกล้ปีใหม่แล้ว หากฝีกมือตอนนี้ อาจมีของขวัญสวย ๆ ทำเองไปให้คนปีใหม่หรือหารายได้พิเศษได้เลย จะรีวิวเป็นขั้น ๆ ไปด้วยนะ

1. อุปกรณ์

- มอส : มอสที่ใช้อยู่ประจำจะมี 5 ชนิด แบ่งตามความสูง เพื่อเวลาจัดจะได้เล่นระดับได้สวยงาม คือระดับสูง ได้แก่ มอสหางระรอก มอสระดับกลาง ๆ คือพวกมอสขาว และระดับเตี้ยสุด คือมอสไม้ มอสละเอียด มอสดาว



- มอสขาว



- มอสละเอียด



- มอสไม้



- มอสแดง



- มอสทางกระรอก



- พีทมอส ใช้เป็นดินละเอียด เหมาะสำหรับการปลูกมอส



- สแฟกนัมมอส ใช้คั่นกลางระหว่างพีทมอส และกรวดรอง เพื่อให้ดินไหลลงมาผสมกับหินกรวดและเป็นตัวเก็บความชื้นไว้ในขวดด้วย



- หินกรวดรองขวด ใช้รองรับน้ำส่วนเกิน จะไหลลงมาอยู่ชั้นนี้



- ผงถ่าน ก้นกลิ้งและเชื้อโรค



- ดินวิทยาศาสตร์ใช้ทำเจลน้ำ



- อุปกรณ์จัดสวน ใช้ช่วยปลูกมอส จัดมอส ตกแต่งต่าง ๆ
- หินก้อน ทรายละเอียดสีขาวหรือดำ (แล้วแต่การใช้งาน) เพื่อตกแต่ง
- น้ำยากันเชื้อรา (อันนี้ไม่ได้ถ่ายรูปไว้ แต่ไปหาซื้อตามร้านต้นไม้ได้เลยคะ)

2. วิธีจัดสวนขวดแก้ว

ก่อนอื่นเลือกขวดแก้วก่อน ควรพิจารณาดูก่อนจัดว่า ขวดโหลที่เราเลือกมีตำหนิหรือมีรอยตรงไหนบ้าง เพื่อเวลาจัดจะได้หลบมุมให้ถูกต้อง ใช้แอลกอฮอล์เช็ดขวดและอุปกรณ์ตกแต่งรอบหนึ่งก่อน เพื่อให้แน่ใจว่าขวดสะอาดจริง ๆ เพราะการจัดระบบปิด ถ้าไม่สะอาดมอสอาจติดเชื้อโรคตายได้ค่ะ แต่เอาจริง ๆ เชื้อโรคก็มาจากตัวมอสนั้นแหละค่ะ เพราะเป็นมอสตามธรรมชาติ เอาเป็นว่าเราพยายามลดเชื้อโรคให้มากที่สุดแล้วกัน อีกอย่างตอนทำขั้นตอนนี้มันดูขลังดีด้วย



- ขั้นที่ 1 : ใช้กรวดสะอาดรองก้นขวด กรวดที่ซื้อมาจะต้องล้างสะอาดแล้วนะคะ ถามว่าจะรองสูงขึ้นมาแค่ไหน อันนี้ให้กะขวดเป็นสามส่วนนะคะ ชั้นของหินจะเท่ากับประมาณ 1/3 ของ 1/3 ความสูงขวด งงมั้ยคะ...คือระดับเบสก่อนจัดสวน ซึ่งประกอบด้วยกรวด สแฟกนัมมอส และพีทมอส รวมทั้งหมดไม่ควรเกิน 1/3 ของขวด เพื่อให้เหลือพื้นที่ประมาณ 2/3 ในการจัดสวนให้สวยงามได้ ถ้าน้อยกว่านี้เวลาจัดเสร็จอาจดูอึดอัดหรือมองไม่ชัด ทำให้ขวดสวยน้อยลง ดังนั้นชั้นกรวดจึงควรสูงไม่เกิน 1/3 ของ 1/3 ของความสูงขวดค่ะ



- ขั้นที่ 2 : ชั้นสแฟกนัมมอส ล้างก่อนให้สะอาด บีบน้ำให้พอหมาด ๆ อัดลงไปเลยคะ ควรใส่ไปเยอะ ๆ และลองใช้มือหรือช้อนบีบอัดดู หลังจากกดแล้วความสูงก็จะใกล้เคียงกรวด ดูจากรูปจะเห็นว่า ใส่ไปพองเต็มขวด บีบอัดแล้วก็เหลือไม่หนาเลย ส่วนตัวเจ้าของกระทู้ใช้กระบวยอะลูมิเนียม ค่อย ๆ กดไล่ไปตามขอบให้แน่น กดไป ค่อยสังเกตไป และเติมสแฟกนัมมอสไป พอแน่นเรียบเท่ากันก็เป็นอันใช้ได้ ถ้าชั้นตรงเรียบสวย โหลเราจะดูดีขึ้นมาเลยคะ ชั้นนี้ใจเย็น ๆ ค่อย ๆ กด ปรับให้เรียบ ถ้าไม่เรียบ เอียง เป็นคลื่น พอลงพีทมอสก็แก้ไขไม่ค่อยได้แล้วคะ



- ขั้นที่ 3 : โรยผงถ่านทั่ว ๆ โรยบาง ๆ อย่าให้ติดขอบนะคะ เพราะเวลาใส่พีทมอสจะเห็นเกร็ดผงถ่านไม่สวยคะ



- ขั้นที่ 4 ใส่พีทมอส : ตอนใส่พีทมอสลงไป ควรพยายามฉีบน้ำแล้วกดให้พีทมอสแนบไปกับสแฟกนัมมอส จะทำให้เส้นคมขึ้นคะ ซึ่งขั้นตอนนี้จะเหมือนประกาศผลสอบเลย เพราะถ้าชั้นสแฟกนัมเราไม่สวย จะเห็นในขั้นตอนนี้ ถ้าเรียบสวยก็ภูมิใจมากเลยคะ เราควรออกแบบไว้ก่อน ว่าเราจะทำเนินตรงไหน แบบที่จะทำเป็นอย่างไร ก็จะใส่พีทมอสตามที่วางแผน ฉีบน้ำ และกดอัดให้แน่นตามที่เราต้องการ ขั้นตอนนี้บางคนอาจใช้ดินเม็ด แต่เจ้าของกระทู้เคยใช้แล้วบอกตรง ๆ ว่าไม่ประทับใจ เพราะทำชั้นเนินยาก ลักษณะดินเม็ดจะกลม เพราะฉะนั้นจะมีช่องว่างระหว่างเม็ดดิน ทำให้ชั้นดินทะเลายง่ายคะ ไม่เหมือนพีทมอสจะอัดแน่นและอยู่ตัวมากกว่า



- ขั้นต่อไปวางหินตกแต่ง : หินตกแต่งนอกจากเพิ่มความสวยงามแล้ว ยังช่วยเรื่องระดับดินด้วย เจ้าของ กระทุ้ใช้เป็นตัวช่วยประจำ คือเมื่อวางหินแล้ว ด้านหลังหินก็อัดพีทมอสเป็นเนินสูงขึ้นไป เนินก็จะไม่ค่อยละลาย พอวางมอสตัวสูงหน่อยลงไปจะทำให้เห็นเป็นระดับสูงได้ง่ายขึ้นค่ะ

ต่อไปก็เป็นการวางมอสตกแต่ง เหมือนเล่นจิ๊กซอว์เลยล่ะ ค่อย ๆ วางมอสให้เต็มตามแบบในใจเรา เทคนิคสำคัญคือ พยายามใช้มอสต่างชนิดกันวาง เพื่อให้มีมิติความหลากหลายและทำให้เหมือนการเล่นระดับในขวดของเราด้วย



- เตรียมต้นไม้ก่อน



- ใส่ต้นไม้หลังหินทำให้ต้นไม้ไม่ล้มง่าย



- เริ่มวางมอสที่ละช่อ มอสเลือกระดับสูง-ต่ำวางตาม Landscape ที่เราต้องการ ใช้ไม้เสียบลูกชิ้นกดมอส จะทำให้งานเรียบร้อยขึ้น



- ตรงกลางเว้นที่ไว้ เพราะวางแผนทำเป็นแม่น้ำ ซึ่งการทำแม่น้ำจะใช้ทรายดำละเอียดวางเป็นหย่อม ๆ ตรงบริเวณที่เราอยากให้อุณหภูมิลึก และใช้ทรายขาวโรยด้านบน บริเวณทรายขาวจะดูน้ำตื้นกว่าทรายดำ



- จากนั้นใส่ดินวิทยาศาสตร์ด้านบน จะดูลักษณะเหมือนน้ำมาก แต่ดินวิทยาศาสตร์นี้อยู่ไปนาน ๆ อาจแห้งได้ ถ้าซีเกียจรักษาใส่แต่ทรายก็พอค่ะ



- Figure ชื่อขนาด ho หรือ 1 : 87



- ขวดที่จัดวันนี้ตั้งใจทำเป็นลักษณะคนเก็บพืชผักบนเนินเขาที่มีแม่น้ำไหลผ่านกลาง



- เป็นอันเสร็จหนึ่งโหล ลองทำดู ไม่ยากเท่าไร ขอให้สนุกกับการทำ Terrarium (สวนสวยในขวดแก้ว)